

ÚVOD DO VÝUKY POMOCÍ PROJEKTŮ

Robert Bařa

Ústav veřejné správy a práva, FES, Univerzita Pardubice

Abstract:

The course combines elements of practice's training and academic courses. The idea is not depend always from the teacher. This method is better for the students because that will help them to remind more the materia and knowledge of it.

Participation is a most, proactive behavior by the student, presentations, group work, case studies and approbation of the test.

Cíle:

Staré ěínské přísloví praví: slyším a rozumím, vidím a pamatuji si, pracuji a rozumím.

V tomto smyslu je orientován následující netradiční přístup k řešení výuky pomocí aktivního učení. Cílem je využít v domostí studenta v praktické simulaci podnikového prostředí, které je vytvořeno pomocí projektů. Každý student pracuje samostatně pod dozorem svého školitele. Ne však podle svých pání, ale tak, aby si zvykl na práci na zadané téma a byl schopen za spolupráce s ostatními, jak to bude později v zamětnání, plánovat a jednat.

Hlavní díl tohoto způsobu výuky je **Použití v domostí v praktické simulaci za participativní týmové práce.**

Aby student mohl dosáhnout výše uvedených cílů, potřebuje k tomu individuálního školitele a vzdělání ve speciálních manažerských schopnostech. Za tímto účelem mu je přidělen každému studentovi poradce a školitel. Poradce pomůže studentovi v případě potíží formou konzultací. Školitel sleduje postup ve zpracovávání projektu podle plánu, kterého by se studenti měli držet. Tímto způsobem má student možnost rozvíjet schopnosti, které se mu budou hodit jak při dalším studiu, tak v pozdějším zamětnání.

1. Projektově orientovaná výuka

V rámci projektově orientované výuky probíhá práce ve skupinách, přičemž jsou úkoly pro tyto skupiny stále komplexnější (hůře přehledné = náročnější). Úkoly se stoupající náročností vyžadují spolupráci s různými firmami a úřady. Během případné praxe nebo studijního pobytu v zahraničí se tyto dovednosti rovněž dobře uplatní. Velkou výhodou proto je, pokud je možné, aby skupinky byly složeny rovněž ze zahraničních studentů. To vede k senzibilizaci pro jiné kultury.

Tím, jak jsou během semestru (případně i více semestrů) úkoly stále náročnější, získají studenti dodatečné schopnosti, které se během klasické realizace seminářů nemají možnost rozvinout. Důležitá je přitom co nejmíší vazba na reálné firemní problémy.

Pro jasný přehled o ěinnostech jsou definovány úkoly vyučujících i studentů.

1.1 Pravidla pro vyučující

1. Vyučující vysvětlí, jakou tématickou oblast je třeba studovat, případně jaké jsou domácí úkoly (ze seminářů na seminář).
2. Vysvětlí veškeré úkoly, jasně stanoví termíny pro odevzdání, zdůrazní studentům jejich odpovědnost a ozřejmí jim důsledky při zameškání.
3. Ozřejmí všechny prvky, které se podílejí na celkovém hodnocení, jako například písemné práce, průběžné hodnocení atd.

4. Na začátku seminářů dá k dispozici studentům vzor závěrečné písemné práce (pro procvičování), pokud je předem ukončen závěrečnou písemnou prací.
5. Zdůrazní, že je ve vlastní odpovědnosti studentů položit eventuelní otázky a využít nabízenou možnost konzultací pokud se během projektu vyskytnou nejasnosti.
6. V případě, že mají skupiny mezinárodní složení, je potřeba, aby všichni studenti měli takové znalosti jazyka který bude v projektu používán, aby byli schopni svoje téma srozumitelně prezentovat. (Důraz je kladen na srozumitelnost projevu, nikoli na jeho gramatickou správnost apod.).
7. Informovat o změnách v přednáškovém programu pomocí vývěsky určené pro projekt, případně obdobným způsobem na www. Stránkách.
8. Poradit studentům při prohlídce písemných prací, vysvětlit jim jejich chyby a ukázat cesty, jak lze daný problém řešit.

1.1.1 Pravidla pro studenty

Všichni studenti by měli:

1. Samostatně se seznámit s požadavky kurzu, zejména ve věcech docházky, domácích úkolů a ostatních úkolů a jejich hodnocení.
2. Vůči případným studentům ze zahraničí být otevřený a respektovat je.
3. Dodržovat všechny dohody a navštěvovat všechny schůzky, které jsou se studenty a učiteli dojednány a informovat studenty a učitele v přiměřeném čase předem, pokud dohodu nebude možné dodržet.
4. Zúčastnit se veškerých skupinových aktivit a sehrát sjednané role v projektech
5. Naslouchat ostatním studentům a během přednášek a setkání nevést žádné další rozhovory, pokud mluví nebo klade otázky někomu jinému.
6. Být připraveni klást otázky mentorovi v souvislosti s přednáškou, je-li něco nejasné, případně poprosit poradce o vysvětlení, jsou-li nějaké úkoly.
7. Se spolužáky a vyučujícími komunikovat v češtině, která byla pro tyto kurzy stanovena.
8. Zúčastnit se přednášek nebo porad a konzultací, jakmile se zdají být pokroky nedostatečné nebo pokud je látka nesrozumitelná.
9. Číst všechny bulletinů.

Zvláště je třeba upozornit na toto:

Dohoda je dohoda

Jinými slovy, jak studenti tak vyučující by se měli dohod držet. Každý je osobně zodpovědný, pokud se tohoto pravidla nebude držet.

2. Konstrukce projektově orientované výuky

Výuka by se měla skládat z teoretických přednášek, ze seminářů a z projektů.

Tyto tři prvky jsou podrobně popsány dále.

Časově se projektově orientovaná výuka rozděluje do několika fází:

2.1 Zahájení

Během zahájení se studenti seznámí s vyučujícími a se spolužáky. Smyslem zahájení je, aby si studenti na tento způsob výuky a obeznámili se studijním programem, pravidly, nařízeními a našimi požadavky. Toto zahájení trvá jeden týden a studenti by se měli seznámit s kulturními rozdíly (v případě že se výuky účastní zahraniční studenti) a získat dovednosti v zacházení s počítačem – sítí a programem Word).

V druhém týdnu se studenti seznámí se způsoby jak získávat informace a s tím jak funguje praxe v podnicích. Během tohoto týdne se seznámí studenti s týmovou spoluprací. Zejména se naučí, jak lze získat relevantní informace efektivně.

V prvním týdnu bloku A kde studenti získají informace o projektech a doprovodných kurzech studia. Zde by měli vyučující zodpovědit otázky, které studenti ohledně studia mají. Předpokládá se, že každý student před zahájením výuky prostudoval tento manuál.

2.2 Odborné v domosti

Studium je třeba vybudovat tak, aby teoretické odborné v domosti získané v předchozím bloku byly potom využity při řešení problémů projektu v bloku následujícím.

Na konci každého bloku by měla následovat písemná práce, která by otestovala, zda je student způsobilý postoupit do bloku následujícího. Kromě projektové výuky je možné ostatní předměty vyučovat běžným způsobem nezávisle na projektu. Případné jazykové kurzy by měly probíhat rovněž nezávisle na projektu.

2.3 Projekty

V každém semestru pracuje student na jednom tematicky orientovaném projektu, který sestává ze dvou částí. V části A se student seznámí s projektem a naučí se týmové práci. V bloku B je projekt dále rozvíjen a problémy, které studenti řeší jsou založeny na v domostech získaných v bloku A tak, aby je bylo možné dále rozvíjet.

Každý projekt je založen na hlavním předmětu, který je vyučován v rámci tohoto projektu. Každé skupině pracující na projektu je přidělen jeden konzultant, který je zároveň odpovědný za výuku tohoto hlavního předmětu. Ten také zadává projektovou úlohu založenou na příslušném tématu, která může sestávat podle okolností z různých dílčích úloh. V rámci bloku B působí konzultant rovněž jako odborný poradce v rámci svého specifického oboru.

Během projektové práce se od studentů očekává, že ve svém týmu vytvoří se svými spolustudenty dobré pracovní klima. Projekty by měly nabízet reálné prostředí (pracovní, podobné prostředí ve firmách) aby bylo možné rozvinout příslušné klíčové schopnosti. Dále by studenti měli rozvinout své znalosti výpočetní techniky při dokumentaci pokroku a výsledků řešení projektové úlohy.

Přesný průběh projektově orientované výuky je popsán dále. Detaily ke každému projektu jsou popsány v semestrálních přiručkách, které se mohou lišit podle vzdělávací instituce a vyučovaného oboru. Zejména vhodný je tento způsob výuky na školách humanitního zaměření.

Během projektu jsou schopnosti studentů rozvíjeny podrobně. Jako východisko pro konstrukci tohoto typu výuky je idea, že mezilidské a sociální schopnosti jsou velmi důležité, pokud ne nejdůležitější pro efektivní management. Zvláště v současnosti je toto velmi důležité, protože se tradiční management nachází ve stálé změně. Management již neznamena, být sám šéf, mnohem více je to úloha konzultanta, vedoucího nebo člověka ukazujícího směr v souvislosti s příslušnými kulturami. Skutečností je, že si zaměstnavatelé vybírají svoje zaměstnance s vysokým vzděláním podle jejich komunikačních a sociálních schopností.

Součástí projektové výuky je během celého semestru vyvinutí klíčových schopností pro týmovou práci, jako rozpoznání silných a slabých stránek, definování cíle a zpětná vazba. Tyto schopnosti jsou aktivovány a dále rozvíjeny. Je dobré, pokud se koná každé dva týdny dvouhodinový seminář zaměřený na toto téma s celou skupinou. Porada v trvání jedné hodiny

by se měla konat rovněž každých čtrnáct dnů. Hlavně by se měla probírat speciální kniha poznámek.

Uvedené klíčové schopnosti by měly být vyučovány (procvičovány) dvakrát v různých rovinách. Speciální kniha poznámek slouží k tomu, aby si student zaznamenal vývoj a zlepšování svých schopností a efektivitu svojí práce v projektové skupině.

Během semináře zaměřeného na rozvoj uvedených klíčových schopností je třeba postupovat chronologicky podle následujících bodů:

1. Praktická cvičení. Student by měl dát a také obdržet zpětnou vazbu a pozorovat a analyzovat výsledky.
2. Student by měl formulovat všeobecné výpovědi o sobě za pomoci zpětné vazby školitele, skupiny a sebeanalýzy ve své speciální knize poznámek, kterou si k tomuto účelu vede.
3. Tyto výpovědi potom student použije v projektové skupině tak jako v reálném životě, jako na pracovišti a ve vztazích s okolím. Pomocí této speciální knihy poznámek bude možné tyto výpovědi dále sledovat a ve skupině posílit.

Tak se seznámí se svými silnými a slabými a slabými stránkami v oblasti těchto klíčových schopností. Tyto klíčové schopnosti by měly být ve druhém semestru dále použity a student by měl být po dobu celého roku v této oblasti pravidelně hodnocen.

Při rozhovorech se svým školitelem by měli studenti dbát následujícího:

1. Uvést důvody pro momentální stav vývoje a možná zlepšení. Zohlednit přitom zejména schopnosti získané při seminářích zaměřených na rozvoj klíčových schopností a výpovědi uvedené ve speciální knize poznámek.
2. Brát v úvahu zpětnou vazbu skupiny ve sporných bodech které uvedl a také stanovisko některých členů skupiny ve sporných bodech které vynechal ale pro které členy skupiny jsou relevantní.
3. Zaznamenat si v speciální knize poznámek po schůzce dosažení cíle, přizpůsobení cíle a stanovení nového cíle.

Prameny:

Skriptum „Výuka pomocí projektů“ HFOV – Bremen.

Kontaktní adresa:

Ing Robert Bata

Ústav veřejné správy a práva, Fakulta ekonomicko-správní, Univerzita Pardubice

Studentská 84

53210 Pardubice

tel: 466 036 172

e-mail: robert.bata@upce.cz

Recenzoval: prof. PhDr. Karel Lacina, DrSc., vedoucí Ústavu veřejné správy a práva, FES,
Univerzita Pardubice